

ASOCIAȚIA GRUP DE ACTIUNE LOCALA DELTA DUNARII
Sediul social:
Str. Ovidiu, nr. 152, Sat Malcoci, Comuna Nufaru, Jud. Tulcea, CP 827172
tel : 0745344132 ; 0748140257
web site : www.gal-deltadunarii.ro
e-mail : galdeltadunarii@gmail.com

G H I D U L   S O L I C I T A N T U L U I

MĂSURA M2/6A PROMOVAREA PRODUSELOR SI SERVICIILOR DIN COLECTIVITATILE RURALE

-Versiune 01- Iulie 2017 -

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 - 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTESTE ÎN ZONELE RURALE

**GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
MĂSURII M2/6A “Promovarea produselor si serviciilor din colectivitatile rurale”**

Versiunea 01 - 2017

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) gestionate prin GAL și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale Strategiei de Dezvoltare Locală 2014-2020 aferentă teritoriului GAL Delta Dunarii

Ghidul Solicitantului prezintă reguli pentru pregătirea întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și depunere a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de finanțare, al Studiului de fezabilitate și al Memoriului justificativ, al Contractului de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale - varianta actualizată este publicată pe pagina de internet: www.gal-deltadunarii.ro

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU
REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU SUB-
MĂSURA 19.2, POSTAT PE SITE-UL www.gal-deltadunarii.ro**

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general și informații și clarificări legate de completarea și depunerea dosarului Cererii de Finanțare, consultați pliantele și îndrumarele editate de Asociația G.A.L DELTA DUNARII, disponibile la sediul G.A.L, sat Malcoci, comuna Nufaru, str. Ovidiu, nr.152, jud. Tulcea, precum și pe pagina de internet www.gal-deltadunarii.ro

CUPRINS

1. Prevederi generale	Pg.4
1.1 Contribuția M2/6A “Promovarea produselor si serviciilor din colectivitatile rurale”- la domeniile de interventie	Pg.4
1.2 Contributia publică totală a măsurii 2/6A	Pg.4
1.3 Tipul sprijinului	Pg.5
1.4 Sume (aplicabile) și rata sprijinului	Pg.5
1.5 Legislația europeană și națională aplicabilă	Pg.6
1.6 Aria de aplicabilitate a măsurii	Pg.9
Capitolul 2. Prezentarea Masurii M2/6A	Pg.10
2.1.Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	Pg.10
2.2.Condiții minime obligatorii	Pg.13
2.3.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	Pg.15
Capitolul 3. Depunerea dosarului cererii de finanțare	Pg.21
3.1 Locul depunerii	Pg.21
3.2 Perioada de depunere a proiectelor	Pg.21
3.3 Alocarea pe sesiune	Pg.21
3.4 Punctajul minim pentru un proiect	Pg.21
Capitolul 4. Selecția proiectelor	Pg.22
4.1.Principii și criterii de selecție a proiectelor	Pg.22
4.2 Procedura de evaluare și selecție	Pg.26
Capitolul 5. Modalitatea de accesare a fondurilor nerambursabile	Pg.29
5.1 Completarea și depunerea cererii de finanțare	Pg.29
5.2 Verificarea conformității, eligibilității și criteriilor de selecție	Pg.31
Capitolul 6. Eligibilitatea la nivel AFIR	Pg.34
6.1 Verificarea încadrării proiectelor	Pg.34
6.2 Verificarea eligibilității	Pg.36
Capitolul 7. Contractarea finanțării nerambursabile	Pg.39
7.1 Prevederi comune pentru toate proiectele aferente sub-măsurii 19.2	Pg.39
7.2 Semnarea contractelor de finanțare	Pg.40
7.3 Modificarea contractelor de finanțare	Pg.42
7.4 Încetarea contractului de finanțare	Pg.43
Capitolul 8. Achizițiile și plăți	Pg.44
8.1 Achizițiile	Pg.44
8.2 Plăți	Pg.45
Capitolul 9. Monitorizarea proiectelor	Pg.48
Capitolul 10. Informații utile pentru accesarea fondurilor nerambursabile	Pg.49
10.1 Documente necesare depunerii cererii de finanțare	Pg.49
10.2 Lista formularelor disponibile	Pg.52
10.3 Gal Delta Dunării în sprijinul dumneavoastră	Pg.53
10.4 Dicționar de termeni	Pg.54
10.5 Abrevieri	Pg.58

Capitolul 1 Prevederi generale

1.1 Contributia Masurii M2/6A la domeniile de interventie

În urma consultării partenerilor și a activității de animare a teritoriului, s-a conturat necesitatea finanțării cu prioritate a unei măsuri care să permită realizarea unui impact social și economic pentru un număr cât mai mare de locuitori/beneficiari indirecti, cu efecte pozitive, pe termen lung. **Măsura M2/6A “Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile rurale”**, contribuie la Domeniul de intervenție: **6(a) „Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă”**. Secundar, măsura contribuie și la **Domeniul de intervenție 5(c) „Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei”**. prevazute în Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la prioritățile prevazute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- *P(6) - promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte: (a) facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă .*
- *P(5) - promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie emisii reduse de carbon cu accent pe: (c) facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei.*

Măsura corespunde obiectivelor art.19 “Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor” din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. (a) ajutor la înființarea de întreprinderi, punctul (ii) activități neagricole în zone rurale.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305 /2013 - Art. 5 :

- **Inovare:** Prin măsură se vor sprijini investițiile în activități de servicii sau producție care nu există la nivelul teritoriului, în tehnologii și echipamente cu caracter inovator. Diversificarea activităților economice în teritoriu va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea comunităților rurale.
- **Mediu și climă:** proiectele vor conduce la diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni (enumerarea exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; finanțarea și prioritizarea activităților productive care folosesc resurse locale neutilizate până în prezent; modernizarea activităților prin dotarea cu tehnologii și echipamente cu un consum redus de energie.

1.2 Contributia publică totală a măsurii 2/6A

Cheltuiala publică totală pentru Măsura M2/6A este de **420.000 euro**.

1.3 Tipul sprijinului

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități neagricole în teritoriul GAL DD, pe baza unui **plan de afaceri**.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

1.4 Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Cuantumul sprijinului este de **50.000 euro/proiect**, cu posibilitatea majorării sprijinului la valoarea de **70.000 euro/proiect** în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 100%.

Sprijinul forfetar va fi acordat în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;
- 25% în cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea deciziei de finanțare.

Atenție! Sprijinul se acordă sub formă de sumă forfetară în funcție de tipul investiției, respectiv, 50.000 euro sau 70.000 euro. **Nu se alocă sume intermediare.**

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Justificarea acordării sprijinului:

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului în limita maximă prevăzută de Regulamentul UE nr.1305/2013 sunt:

- Măsura contribuie într-un grad ridicat la atingerea obiectivelor și priorităților SDL;
- Obiectivele măsurii au în vedere satisfacerea de interes colectiv, la nivelul teritoriului;
- Accesul public la rezultatele proiectului va contribui la îmbunătățirea calității vieții în teritoriu și la creșterea incluziunii sociale;
- Bugetul limitat disponibil la nivelul planului de finanțare.

În stabilirea intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere următoarele elemente: Analiza diagnostic din Cap. I, din care reiese că teritoriul Asociației G.A.L Delta Dunării este o zonă săracă, 6 din 7 UAT-uri având IDUL mai mic de 55, excepție făcând orașul Sulina; Numărul relativ mare de firme care activează în domeniul neagricol, având acces redus la creditare, lipsa instrumentelor financiare adaptate nevoilor micilor întreprinzători locali;

Având în vedere: nevoile identificate în teritoriu; adresabilitatea măsurii, mai ales în domeniul serviciilor turistice și a desfășurării activităților meșteșugărești; valoarea limitată a alocării

finanțare a măsurii în cadrul SDL; valoarea adăugată a măsurii care contribuie la o dezvoltare economică durabilă, creșterea atractivității teritoriului pentru micii întreprinzători, valoarea a fost stabilită la limita maximă admisă de Reg 1305/2013 și PNDR, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economiei locale.

Datorită faptului că trecerea de la o activitate agricolă la una neagră introduce o perioadă de adaptare, iar pe de altă parte se propune o priorizare a perioadei de implementare pentru finalizarea în termen a planului de acțiune al gal-ului, a fost stabilit procentul de acordare a primei tranșe la 75%.

Atenție! În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanțare depusă pe M2/6A, s-ar depăși plafonul de 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică), proiectul va fi declarat neeligibil.

Ajutoarele *de minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/2013, „nu sunt eligibili solicitanții/beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020”.

Atenție! În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

1.5 Legislația europeană și națională aplicabilă

Legislație comunitară

- **Regulamentul (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) nr. 1305/2013** privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) nr. 1306/2013** al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) nr. 1307/2013** al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul

politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

- **Regulamentul (UE) nr. 1310/2013** al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) nr. 1407/2013** al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014** de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014** al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014** al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014** al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.
- **Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003** privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislație națională

- **Legislația națională Legea nr. 15/1990** privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale;
- **Legea nr. 31/1990** privind societățile comerciale - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 82/1991** a contabilității - Republicare, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 36/1999** privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură;
- **Legea nr. 227/2015** privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

- **Legea nr. 346/ 2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 359/2004** privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea 566/2004** a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea 1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea 85/2006** privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare.
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național aprobată prin Legea 190/2009.
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011** pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/ 2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență nr. 49/2015** privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării.
- **Ordonanța Guvernului 124/1998** privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale; **Ordonanța Guvernului nr. 27/ 2002** privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea nr. 907/2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice
- **Hotărârea Guvernului nr. 218/2015** privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/2007** pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordin 17/2008** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență

medical-veterinară. **Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008** privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3512/ 2008** privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul MADR nr. 22/ 2011** privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 65/2013** cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;
- **Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015** privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul președintelui ANT nr. 221/2015** pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 ;
- **Ordinul MADR nr.1731/2015** privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole" ;
- **Ordinul MADR nr. 2243/2015** privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;
- **Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020**, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2016) 862/ 09.02.2015;
- **Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015** privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole;

1.6 Aria de aplicabilitate a măsurii

Teritoriul GAL Delta Dunării acoperă teritoriul administrativ al orașului *Sulina (cod SIRUTA: 159767)*, și al comunelor *Nufăru (cod SIRUTA: 161053)*, *Beștepe (cod SIRUTA: 161552)*, *Mahmudia (cod SIRUTA: 160724)*, *Murighiol (cod SIRUTA: 160911)*, *Sfântu Gheorghe (cod SIRUTA: 161231)*, *Valea Nucarilor (cod SIRUTA: 161482)*. Investițiile realizate în cadrul măsurii M2/6A sunt obligatoriu a se desfășura în teritoriul GAL Delta Dunării.

Capitolul 2. Prezentarea Masurii M2/6A

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi:

- **Persoanele fizice autorizate;**
- **Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente**, care își propun activități neagricole pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- **Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi**, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali consecutivi, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-up) ;
- **Fermierii sau membrii unei gospodării agricole** care își diversifică activitatea prin practicarea unei activități neagricole.

Beneficiari indirecti ai acestei măsuri vor fi: persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă; populația din teritoriul GAL DELTA DUNARII.

Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (*start-up*) trebuie să fie înregistrate la ONRC și să-și desfășoare activitatea în spațiul rural (atât sediul social, cât și punctul/punctele de lucru trebuie să fie amplasate în mediul rural, pe teritoriul GAL).

Sunt eligibili în cadrul M2/6A, numai solicitanții înscrși la ONRC.

Pentru a fi eligibili solicitanții care la data depunerii Cererii de Finanțare aveau autorizat codul CAEN propus prin proiect, au obligația de a depune o Declarație întocmită și asumată prin semnătură de către un expert contabil, din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a desfășurat niciodată activitatea pentru care solicită finanțare.

Nu sunt eligibili solicitanții ai căror asociați/acționari dețin părți sociale în cadrul altor întreprinderi care își desfășoară activitatea în baza aceluiași cod CAEN autorizat la ONRC, ca cel propus prin Planul de afaceri sau a unor coduri CAEN complementare acestuia, autorizate.

Nu sunt eligibili solicitanții în cadrul cărora se regăsesc asociați/acționari - persoane fizice rude de gradul I sau care sunt soț/soție cu asociați/actionari in cadrul altei intreprinderi care solicită în cadrul aceleiași sesiuni sau au beneficiat de sprijin financiar forfetar prin submăsura 6.2 din PNDR sau au beneficiar de un alt proiect în cadrul Măsurii 2/6A. În acest sens solicitanții vor declara că nu se află în această situație (bifă în Secțiunea F - a Cererii de Finanțare).

În situația solicitanților cu asociați/ acționari comuni doar un singur solicitant poate fi eligibil, o singură dată, pentru sprijin financiar nerambursabil forfetar în cadrul Măsurii 2/6A și submăsurilor 6.2 din cadrul PNDR 2014-2020. Un singur membru al unei gospodării agricole poate beneficia de sprijin financiar nerambursabil forfetar pe Măsura 2/6A, pe întreaga perioadă de programare 2014-2020. (bifă în Secțiunea F - a Cererii de Finanțare).

Sprijinul forfetar pentru infiintarea de activitati neagricole poate fi accesat o singura data prin sM 6.2 sau Sm 6.2 ITI din PNDR 201-2020, **Masura M2/6A "Promovarea produselor si serviciilor**

din colectivitatile rurale” sau prin tipuri de masuri similare finantate din Măsura 19 „Dezvoltarea locală LEADER” - Submăsura 19.2 „Implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală”, asimilate articolului 19, alin (1), lit (a), pct. (ii) din Regulamentul 1305/2013, cu condiția ca asociații/acționarii solicitantului să nu dețină această calitate în cadrul altor întreprinderi care au beneficiat de sprijin nerambursabil forfetar prin aceste submăsuri.

În situația solicitanților cu asociați/ acționari comuni doar un singur solicitant poate fi eligibil, o singură dată, pentru sprijin financiar nerambursabil forfetar în cadrul sub-măsurii 6.2 și sub-masurii 6.2 ITI din PNDR 2014-2020, Masurii M2/6A “Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile locale” și tipurilor de masuri similare finantate din sub-Măsura 19.2 „Implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală”, asimilate articolului 19, alin (1), lit (a), pct. (ii) din Regulamentul 1305/2013.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul Masura M2/6A “Promovarea produselor și serviciilor din colectivitatile rurale”, în funcție de forma de organizare sunt:

- **Persoană fizică autorizată** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 *privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale*, cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere individuală** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere familială** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv - SNC** - înființată în baza Legii *societăților* nr. 31/1990, republicata, cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în comandită simplă - SCS** - înființată în baza Legii nr. 31/1990, *republicata* cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni - SA** - înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în comandită pe acțiuni - SCA** înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cu răspundere limitată¹** - SRL înființată în baza Legii nr. 31/1990, *republicata*, cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate comercială cu capital privat** înființată în baza Legii nr. 15/1990 *privind reorganizarea unitatilor economice de stat ca regii autonome si societati comerciale*, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** înființată în baza Legii nr. 36/1991 *privind societatile agricole si alte forme de asociere in agricultura* cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cooperativă de gradul 1** înființată în baza Legii nr. 1/2005 *privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată*, respectiv **societăți cooperative meșteșugărești și societăți cooperative de consum** care au prevăzute în actul constitutiv ca obiect desfășurarea de activități neagricole;

---

¹ În categoria SRL-uri este inclusă și micro-întreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D."). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării micro-întreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru micro-întreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil prin M2/6A pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani consecutivi.

- **Cooperativă agricolă** de grad 1² înființată în baza Legii *cooperăției agricole* nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul măsurii M2/6A, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- **Micro-întreprindere** - maximum **9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- **Întreprindere mică** - între **10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și a Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

Dacă există neconcordanțe între verificările realizate prin intermediul ONRC, Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și Calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informații suplimentare pentru corectarea acestora.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.41 din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 42 din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 43 iar întreprinderile legate la art. 44 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 45 al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

---

² A se vedea: art. 4 alin. (2) din legea cooperăției: Cooperativele agricole de gradul 1 sunt asociații de persoane fizice și persoane fizice autorizate definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoane fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Urmatoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte aferente măsurilor/submăsurilor de investiții derulate prin FEADR, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- Solicitanții/beneficiarii înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;
- Solicitanții care s-au angajat prin declarație pe propria răspundere, la depunerea cererii de finanțare, ca vor prezenta: dovada cofinanțării private și/sau proiectul tehnic la data semnării contractului și nu prezintă aceste documente la data prevăzută în notificare.

2.2 Condiții minime obligatorii

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- persoanele fizice (inclusiv fermierul/membrul unei gospodării agricole) să demonstreze că domiciliază în teritoriul GAL DD sau dețin în proprietate un imobil în teritoriul GAL DD și să își ia angajamentul că se autorizează până la depunerea cererii de finanțare;
- microîntreprinderile start-up să aibă sediul și punctul de lucru în teritoriul GAL DD;
- să prezinte un Plan de Afaceri; implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de maximum 9 luni de la data deciziei de finanțare;
- obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsura M2/6A;
- toate cheltuielile trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL DD;
- întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului; durata proiectului va fi de maxim 5 ani;

PLANUL DE AFACERI se completează utilizând Anexa „Planul de afaceri” de la Cererea de finanțare și va include cel puțin următoarele:

- **Titlul proiectului, data întocmirii acestuia;**
- **Prezentarea situației economice inițiale a solicitantului** (de ex. datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii, facilități de producție, dotarea);
- **Prezentarea etapelor** pentru dezvoltarea noilor activități ale solicitantului (planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu);

- **Prezentarea obiectivelor - (general, obligatoriu de îndeplinit și cele specifice)** - care se intenționează a fi atinse prin realizarea investițiilor propuse prin Planul de afaceri;
- **Prezentarea detaliată a acțiunilor și resurselor aferente** (materiale, umane și financiare) necesare pentru atingerea obiectivelor și dezvoltarea activităților beneficiarului, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea, care să contribuie la dezvoltarea activităților întreprinderii, inclusiv crearea sau dezvoltarea de noi abilități/ competențe ale angajaților.
- **Sustenabilitatea financiară;**

Obiectivul obligatoriu de îndeplinit constă în dovada desfășurării activităților comerciale în cadrul proiectului: documente aferente producției/ serviciilor comercializate sau a activităților prestate. Pentru acest obiectiv solicitantul stabilește un procent de comercializare a producției/ serviciilor de minimum 25% din valoarea primei tranșe de plată. Acesta trebuie realizat până cel târziu la depunerea celei de-a doua cereri de plată.

Prin acțiunile propuse în Planul de afaceri trebuie să se asigure fezabilitatea proiectului și continuitatea activității după încetarea acordării sprijinului, pe toată perioada de execuție și monitorizare a proiectului.

La depunerea celei de-a doua cereri de plată, beneficiarul trebuie să facă dovada desfășurării activităților comerciale prin realizarea procentului stabilit pentru obiectivul obligatoriu de îndeplinit. Cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri.

Obiectivele specifice sunt minimum 2 - maximum 5 iar ponderile aferente fiecăruia sunt de minimum 20% și vor fi stabilite în funcție de importanța acestora la realizarea obiectivului general propus prin proiect.

Atenție! - Suma procentelor tuturor obiectivelor specifice trebuie să fie 100%.

- În cadrul obiectivelor specifice **nu se poate include obiectivul obligatoriu** de îndeplinit (comercializarea sau prestarea activităților).

- Consultanta și achiziția de teren NU pot fi obiective specifice, ci acțiuni în cadrul unui obiectiv specific.

- În situația în care la data solicitării celei de-a doua tranșe de plată se constată neîndeplinirea unuia/ mai multor obiective specifice prevăzute în Planul de afaceri, AFIR va proceda la recuperarea unei sume, proporțional cu ponderea aferentă obiectivului/ obiectivelor nerealizate (se aplică la întreaga valoare a sprijinului).

Se va avea în vedere ca la întocmirea PA și implementarea acestuia, cheltuielile operaționale propuse (salarii, materii prime, materiale consumabile, alte cheltuieli cu capitalul de lucru), să deservească exclusiv activitățile propuse în PA și să concure la îndeplinirea și realizarea PA.

Materiile prime, materiale consumabile și alte cheltuieli cu capitalul de lucru nu pot depăși 20% din întreaga valoare a sprijinului.

Pentru desfășurarea activităților propuse prin proiect **solicitantul trebuie să asigure infrastructura necesară** (echipamente, utilaje, dotări, teren construit/neconstruit etc) și, **în secundar, poate să asigure capitalul de lucru** (achiziție materii prime, materiale etc). Se va asigura continuitatea activităților finanțate prin proiect după acordarea celei de a doua tranșe de plată.

Modificarea Planului de afaceri

Beneficiarul poate solicita **modificarea Planului de afaceri de cel mult două ori** în perioada de implementare a acestuia, în baza unei justificări fundamentate, care să nu conducă la modificarea obiectivului obligatoriu, afectarea obiectivului general și a criteriilor de eligibilitate sau să modifice Criteriile de selecție sub limita de punctaj care a determinat selecția proiectului.

Modificarea amplasamentului se poate realiza o singură dată, doar în cadrul aceluiași UAT, în condițiile menținerii criteriilor de eligibilitate și de selecție. Modificarea amplasamentului se poate face pentru proiectele care nu presupun lucrări de construcții - montaj - în oricare etapă de implementare a planului de afaceri, iar pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții-montaj doar înainte de demararea acestora. **De asemenea, se pot modifica procentele aferente obiectivelor specifice cu maximum 10%, fără eliminarea acestora și cu menținerea nivelului minim de 20% aferent fiecărui obiectiv specific (de exemplu: un procent de 25% aferent unui obiectiv specific poate să crească cu 10%, ajungând la 35% dar nu poate scădea mai mult de 20%).**

Cu titlu de exemplu, se acceptă modificarea acțiunilor (prin eliminare sau adăugare) și a procentelor aferente obiectivelor specifice, cu condiția să nu se aducă atingere procentului minim al obiectivului obligatoriu și afectarea obiectivului general. Face excepție achiziția de teren ca acțiune în cadrul unui obiectiv specific.

În perioada de valabilitate a Contractului de finanțare, pot fi modificate procentele obiectivelor specifice pe care solicitantul se angajează să le realizeze în cadrul Planului de afaceri cu condiția menținerii procentului minim al obiectivului obligatoriu și menținerea Criteriilor de eligibilitate și a Criteriilor de selecție peste punctajul în baza căruia a fost selectat.

Atenție! Dacă solicitantul a beneficiat de servicii de consiliere prin Măsura 02 - aceste servicii nu vor mai fi incluse în Planul de afaceri. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de finanțare și dacă se constată dubla finanțare, proiectul devine neeligibil.

Alte obligații: Plata ultimei tranșe este condiționată de implementarea corectă a planului de afaceri. Solicitantul va trebui să facă dovada comercializării producției proprii sau a serviciilor oferite în procent de minim 25 % din valoarea primei tranșe de plată;

La depunerea celei de-a doua cereri de plată, beneficiarul trebuie să facă dovada desfășurării activităților comerciale prin realizarea procentului stabilit pentru obiectivul obligatoriu de îndeplinit. Cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri.

În situația în care la verificare se constată faptul că producția comercializată sau activitățile prestate de către solicitant **nu respectă procentul propus de beneficiar**, se procedează în funcție de situație, astfel:

1. Suma aferentă procentului nerealizat (diferența între procentul propus de beneficiar în Planul de afaceri și procentul realizat) se reține din **cea de-a doua tranșă de plată**. Pentru calculul sumei de reținut, procentul nerealizat se aplică la întreaga valoare a sprijinului contractat.
2. În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, **în completare, un debit de recuperat din prima tranșă de plată**.

2.3. Tipuri de costuri eligibile și neeligibile

În cadrul unui proiect cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului în conformitate cu Fișa Masurii, în limita valorii maxime a sprijinului.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele reglementări: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 și HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR.

În toate cazurile condiționalitățile din regulamentele UE prevalează în fața reglementărilor naționale.

Sprrijinul forfetar se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri.

Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Lista exemplificativa:

- **Activități de producție** (fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; fabricarea de peleți și brichete din biomasă),
- **Activități turistice** (activități ale structurilor de primire turistica așa cum sunt definite de Legea turismului, SPA-uri, activități ale operatorilor de turism, infrastructura agroturistica, etc),
- **Servicii** (medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc).

Condiții speciale pentru eligibilitatea anumitor tipuri de cheltuieli:

(1) Cheltuieli cu achiziția de terenuri

Având în vedere obiectivele Măsurii M2/6A, care vizează diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de micro-întreprinderi și întreprinderi mici în sectorul neagrícola, crearea de servicii și locuri de muncă în spațiul rural, precum și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale, **achiziționarea de teren nu poate reprezenta un scop în sine, realizabil prin accesarea acestei măsuri.**

În vederea prevenirii utilizării alocării financiare aferente Măsurii M2/6A preponderent pentru achiziționarea de teren construit/ neconstruit, această acțiune este admisă cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerințe:

Suma publică nerambursabilă utilizată pentru achiziționarea terenului construit/ neconstruit este acceptată în limita a 10% din valoarea sprijinului acordat.

În Planul de afaceri se demonstrează necesitatea achiziționării terenului în vederea dezvoltării afacerii și realizării obiectivului general al proiectului;

Achiziția de teren reprezintă o **acțiune în cadrul unui obiectiv specific** al Planului de afaceri.

În cazul în care prin proiect, solicitantul propune achiziție de teren, în Planul de afaceri se va menționa obligatoriu localitatea (nivel de UAT comuna) în care va fi achiziționat terenul aferent realizării activităților propuse prin proiect; solicitantul/ beneficiarul este obligat să implementeze proiectul în localitatea respectivă, menționată în Planul de afaceri, sub sancțiunea rezilierii proiectului.

Achiziționarea unei construcții poate fi eligibilă **numai împreună** cu terenul aferent, valoarea totală teren+construcție trebuie să se încadreze în **limita a 10% din valoarea sprijinului acordat.**

Nu se acceptă achiziția apartamentelor/ birourilor în spații rezidențiale, respectiv, de birouri. Dacă la verificarea celei de-a doua tranșe de plată se constată faptul ca **suma publică nerambursabilă utilizată** pentru achiziția terenului construit/ neconstruit **este mai mare de 10%** din valoarea nerambursabilă aferentă **obiectivelor îndeplinite** (calculată conform procentelor), cea de-a doua tranșă de plată va fi diminuată cu **diferența până la suma acceptată.**

În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, în completare, un **debit de recuperat din prima tranșă de plată**.

Cu titlu de exemplu:

Pentru un proiect cu valoare 50.000 euro la care obiectivul obligatoriu de îndeplinit a fost respectat, dar nu a fost îndeplinit un obiectiv specific care participă cu 20% la îndeplinirea obiectivului general al proiectului, valoarea totală eligibilă a terenului construit/ neconstruit este de:

1
 $0\% * 80\% * 50.000 \text{ euro} = 4.000 \text{ euro}$

(2) Cheltuieli cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanța umană;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorca autocisterna sau una din ele separat);
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat);
- Mijloc de transport de agrement (ex.: ATV, biciclete, trotinete etc.).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- mijlocul de transport să fie încadrat în categoria N1 sau N2 cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabină;
- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/ specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atesta ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului National 2016; RAR va face mențiunea "echipare specifică intervenții medicină veterinară"
- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare;
- mijlocul de transport **nu va fi folosit pentru alte activități** decât pentru cele propuse prin proiect.

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/ cap tractor cu remorca/ semiremorca (capul tractor poate fi folosit și pentru alte tipuri de activități).

Se va aduce obligatoriu omologarea RAR la ultima tranșă de plată.
Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.

Tipurile de ambarcațiuni ce pot fi achiziționate:

- a) bărci cu rame, canotci, caiace, canoe, bărci cu vele;

b) ambarcațiuni sportive de agrement cu mecanism de propulsare cu pedale (hidrobiciclete),
c) ambarcațiuni de agrement autopropulsate așa cum sunt definite în art. 2, alin. 1 din HG 2195/2004 - Categoria D care circulă pe canale de navigație și lacuri interioare așa cum sunt prevăzute în anexa 1 la HG 2195/2004 și conform HG nr. 538/2015 privind aprobarea regulilor privind accesul și circulația navelor și ambarcațiunilor pe canalele și lacurile interioare din perimetrul Rezervației Biosferei Delta Dunării.

Ambarcațiunile de agrement vor efectua transportul unui număr de maxim 12 persoane și vor respecta cerințele esențiale de siguranță pentru Categoria de proiectare D - (Anexa nr. 1 din HG nr. 2195/ 30 noiembrie 2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piață a ambarcațiunilor de agrement).

Pentru ambarcațiunile de agrement, proprietarul va solicita înmatricularea în Registrul matricol al ambarcațiunilor de agrement.

Ambarcațiunile de agrement se vor utiliza se vor utiliza la realizarea unor activități de agrement conexe serviciilor turistice, oferite prin pachetele turistice asigurate de operatorii economici din teritoriul GAL DD. Utilizarea acestora se va face pe aria descrisă în Planul de afaceri.

În cazul în care, în perioada de valabilitate a Contractului de finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare), se constată utilizarea ambarcațiunilor achiziționate în afara ariei descrise, va fi recuperat integral ajutorul financiar plătit până la data respectivă.

Ambarcațiunile ce se vor achiziționa, se vor utiliza la realizarea unor activități oferite prin pachetele turistice asigurate de operatorii economici din teritoriul GAL DD **numai pentru activitățile comerciale de agrement nautic organizate de persoanele juridice în scop comercial** (art.2, lit. B din HG nr.538/ 08 iulie 2015 pentru aprobarea Regulilor privind accesul și circulația navelor și ambarcațiunilor pe canalele din perimetrul Rezervației Biosferei Delta Dunării).

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement (ex.: arc, echipament Paintball, echipamente gonflabile etc.) solicitantul/ beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul deservirii obiectivelor propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Planul de afaceri.**

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea mijloacelor de transport și a echipamentelor de agrement în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă și nu se va mai efectua nicio plată ulterioară.

Atenție! Achiziția de ambarcațiuni este permisă doar cu condiția ca ambarcațiunea să fie utilizată strict în scopul proiectului fără a fi asociate cu activități din domeniul pescuitului și acvaculturii atât în perioada implementării cât și în cea de monitorizare, iar numărul locurilor disponibile în ambarcațiune să fie corelat cu activitățile menționate în proiect. Se poate achiziționa orice tip de ambarcațiune în scopul utilizării aferente activităților turistice de agrement și activități de închiriere cu bunuri recreaționale și echipament sportiv, înmatricularea acestora făcându-se cu respectarea prevederilor Ordinului 1079/ 2014 pentru stabilirea procedurilor privind evidența și înmatricularea ambarcațiunilor de agrement, condițiile tehnice și încadrarea cu personal Navigant a acestora și avizarea operatorilor economici pentru desfășurarea activităților de agrement nautic, emis de Ministerul Transporturilor.

Atenție! În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 - Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe **capacitatea de cazare construită/ modernizată** prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 4 locuri/ căsuță, fără a fi limitat nr. căsuțelor, se acceptă construirea unui singur bungalow/ proiect cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN trebuie să respecte prevederile aplicabile OANT 65/ 2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevăzute în Anexa 1(6) a acestui act normativ.
Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.

Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.

Atenție! Solicitanții au obligația de a se asigura ca proiectul propus spre finanțare respectă cadrul legislativ aplicabil, inclusiv reglementările legislative specifice Rezervației Biosferei Delta Dunării, respectiv Hotărârea nr. 1516 din 19 noiembrie 2008 privind aprobarea Regulamentului cadru de urbanism pentru Rezervația Biosferei Delta Dunării și Hotărârea nr. 763/ 2015 din 16 septembrie 2015 pentru aprobarea Planului de management și a Regulamentului Rezervației Biosferei "Delta Dunării".

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- sunt realizate efectiv după data semnării contractului de finanțare și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor;
- sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare semnat cu AFIR;
- sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative, în condițiile legii

Conform fisei tehnice a Sub-masurii 19.2, prin LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- a) Sprijin pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatației și pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și păduri (Art. 14/Reg. (UE) 1.305/2013, prevede la alin. (1) "Sprijinul poate fi acordat pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatației și a pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri");
- b) Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației (Art. 15/Reg. (UE) 1.305/2013);
- c) Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor (Art. 21(a)/ Reg. (UE) 1.305/2013);
- d) Platile pentru agromediu sic lima (Art. 28/Reg. (UE) 1.305/2013);
- e) Agricultură ecologică (Art. 29/Reg. (UE) 1305/2013);
- f) Plati Natura 2000 și plati legate de Directiva-cadru privind apa (Art.30/Reg. (UE) 1305/2013);
- g) Plati pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice (Art. 31/Reg. (UE) 1305/2013);
- h) Platile pentru bunăstarea animalelor (Art.33/Reg.(UE) 1305/2013);
- i) Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor (Art.34/Reg.(UE) 1305/2013);
- j) Sprijin pentru gestionarea riscurilor (Art. 36-39/ Reg. (UE) 1305/2013).

In cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuieli neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Cap. 8.1. al PNDR 2014 - 2020.

Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor Cap.8.1 din PNDR, sunt:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția:
  - *costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305 / 2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;*
  - *cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantatii pomicole;*
  - *cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art.35 din Reg. (UE) nr. 1.305/2013, care pot fi realizate după depunerea Cererii de finanțare, conform art. 60, alin. (2) din Reg. (UE) nr. 1.305/2013;*
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1.303/2013 și anume:
  - *dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;*
  - *achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1.305/2013;*
  - *taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.*
- În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, costurile generale și cheltuielile de asigurare.

Lista investițiilor și costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern Nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 - 2020.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate în totalitate de beneficiarul finanțării nerambursabile.

Capitolul 3. Depunerea dosarului cererii de finanțare

3.1 Locul depunerii

Dosarul cererii de finanțare care conține cerea de finanțare și toate anexele tehnice și administrative va fi depus în trei exemplare în format tipărit pe hârtie: 1 (un) original și 2 (două) copii, alături de varianta în format electronic, în 3 exemplare (3 CD-uri) - varianta scanată PDF, la sediul GAL Delta Dunării:

Sat Malcoci, com. Nufăru, str. Ovidiu, nr. 152, cod postal: 827172

Program de lucru cu publicul pentru depunerea proiectelor: 9:00 - 14:00, de luni până vineri.

Solicitantul de finanțare se va asigura că va păstra un exemplar identic al cererii de finanțare însoțit de toate anexele aferente.

3.2 Perioada de depunere a proiectelor

Depunerea proiectelor pe Măsura M2/6A se face prin sesiuni de depunere distincte ce vor fi deschise minim 30 de zile calendaristice, conform calendarului estimativ de lansare afișat pe sit-ul GAL, până la epuizarea fondurilor.

Numărul sesiunilor este dependent de valoarea fondurilor contractate în sesiunile anterioare.

3.3 Alocarea pe sesiune

Alocarea financiară pentru această sesiune este de **420.000 euro** și reprezintă alocarea totală a măsurii M2/6A.

3.4 Punctajul minim pentru un proiect

Punctajul minim pe care trebuie să-l obțină un proiect pentru a obține finanțare este de 35 de puncte.

Capitolul 4. Selecția proiectelor

4.1 Principii și criterii de selecție a proiectelor

Principiile care stau la baza selecției proiectelor sunt următoarele:

- Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/ membrilor gospodăriei agricole către activități non Agricole;
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere în conformitate cu SDL GAL Deltei Dunării;
- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților turistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/ destinații ecoturistice/ zonele cu arii naturale protejate;
- Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri
- Principiul locurilor de munca nou create în teritoriul GAL DELTA DUNARII;
- Principiul duratei de implementare a proiectului;

Criteriile de selecție locale au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL. În concordanță cu acestea se vor prioritiza proiectele depuse, după cum urmează:

- inovative sau care dovedesc printr-un document că activitatea propusă este necesară la nivel de teritoriu G.A.L Delta Dunării;
- care propun activități turistice integrate sau care pot fi integrate într-o rețea de servicii turistice locale care includ și alte activități recreative decât cele agroturistice în localități cu potențial;
- care prevăd activități productive și folosesc ca materie primă resurse locale furnizate de ceilalți membri ai comunității;
- care fac parte din forme asociative, sau fac parte dintr-un parteneriat care inițiază un proiect de cooperare în vederea asocierii;
- care promovează prin activitățile prevăzute cultura locală (meșteșuguri, amenajarea structurilor de cazare în stil tradițional local etc);
- care prevăd utilizarea energiilor regenerabile;
- care creează locuri de muncă/ proiectele care prevăd angajarea persoanelor care provin din grupuri dezavantajate;
- care își propun implementarea Planului de Afaceri în maxim 2 sau 3 ani de la data deciziei de finanțare.

Nr. crt.	Principii și criterii de selecție	Punctaj
1.	Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/ membrilor gospodăriei agricole către activități non agricole	Max. 10 p
	Proiecte care sunt inițiate de un fermier/ membru al gospodăriei agricole/ întreprindere existentă care a activat în agricultură minimum 12 luni până la data depunerii Cererii de finanțare (fapt verificat în baza de date APIA/ Registrul ANSVSA/ Registrul Agricol/ documente financiar contabile).	10p
2.	Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere în conformitate cu SDL GAL Deltei Dunării	Max. 10 p

	2.1. Proiecte ce vizează servicii din sectoarele identificate ca fiind prioritare în SDL GAL DD, cu excepția agroturismului, serviciilor medicale și sanitar veterinar. Proiectul vizează activități de servicii conform codului CAEN aferent activităților prioritare din SDL GAL DD (anexa - lista coduri CAEN).	10p
	2.2. Proiecte ce vizează activități de producție din sectoarele cu potențial de creștere, servicii medicale, sanitar-veterinare.	8p
	2.3. Proiecte ce vizează activități de agroturism.	4p
	Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților turistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/ destinații ecoturistice/ zonele cu arii naturale protejate.	Max. 10 p
3.	<p>3.1. Proiecte ce vizează investiții în turism în zonele cu potențial turistic ridicat - conform Anexei „Zone cu potențial turistic ridicat”.</p> <p>Vor fi punctate proiectele care se dezvoltă în zone cu potențial turistic ridicat, dar insuficient dezvoltate din punct de vedere turistic, în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 <i>privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice</i>, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Punctajul acordat acestui criteriu se calculează în funcție de amplasamentul investiției (comuna), în localități cu concentrare foarte mare de resurse și în localități cu concentrare mare de resurse.</p> <p>- în cazul UAT-urilor cu concentrare mare de resurse turistice (cmrt) punctajul va fi de max. 3 puncte.</p> <p>Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul aferent aplicându-se următoarea formulă de calcul: $Cmrt \cdot 3 / \text{Punctaj max. cmrt} = \text{punctaj final (cu două zecimale)}$.</p> <p>Notă: Punctajul maxim al cmrt conform Listei comunelor cu potențial turistic este de 31,55 de puncte.</p> <p>- în cazul UAT-urilor cu concentrare foarte mare de resurse turistice (cfmrt) punctajul va fi de max. 5 puncte.</p> <p>Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul aferent aplicându-se următoarea formulă de calcul: $Cfmrt \cdot 5 / \text{Punctaj max. cfmrt} = \text{punctaj final (cu două zecimale)}$.</p> <p>Notă: Punctajul maxim al cmrt conform Listei comunelor cu potențial turistic este de 36,22 de puncte.</p> <p>Pentru orașul Sulina se va folosi punctajul cfmrt aferent comunei Sfântu Gheorghe.</p>	Max. 5p
	3.2 Proiecte care include activități turistice de agrement ce vor fi desfășurate în zone cu destinație eco-turistică sau în zone cu arii natural protejate.	5p
	Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri	Max. 20 p
4.	4.1 Costurile pentru realizarea activitatilor din P.A sunt suficient fundamentate, spre exemplu prin oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 2 surse)	5p
	4.2 Proiecțiile veniturilor și cheltuielilor de operare sunt realiste, suficient justificate, fundamentate pe date corecte, surse verificabile.	5p

	4.3 Analiza pieței demonstrează existența cererii pentru produsele/serviciile oferite și fundamentează previziunile de creștere a activității. În descrierea produsului/serviciilor sunt identificate calități/avantaje deosebite ale produsului/serviciului față de cele ale competitorilor. Analiza pieței identifică principalii competitori, prezentând produsele/serviciile similare pe care acestia le ofera, cota de piata, avantajele si dezavantajele acestora	5p
	4.4 Strategia de marketing este realizabilă (identifică instrumente adecvate și eficiente) în condițiile resurselor disponibile.	3p
	4.5 Planul de afaceri este elaborat cu respectarea cerintelor minime, expres mentionate în modelul standard din ghid.	2p
	Contributia proiectului la realizarea prioritatilor locale stabilite prin SDL GAL DELTA DUNARII	Max.20p
5.	5.1 Caracterul inovativ al investiției propuse prin inovatie de produs (2p.), serviciu (2p.) sau process (2p.)	Max.6
	5.2 Proiecte propuse de persoane juridice care fac parte din forme asociative (2p.) sau din parteneriate care initiaza un proiect de cooperare (5p.)	Max.5
	5.3 Proiecte de productie care folosesc materii prime locale	5p
	5.4 Proiecte de servicii care propun activitati turistice integrate (retea de servicii turistice)	4p
	5.5 Proiecte care promoveaza cultura locala (materiala sau imateriala)	5p
6.	Principiul locurilor de munca nou create in teritoriul GAL DELTA DUNARII	Max.10p
	6.1 Un loc de munca nou creat	5p
	6.2 Doua sau mai multe locuri de munca nou create	10p
7.	Principiul duratei de implemenatare a proiectului	Max.20p
	7.1 Proiect care se implementează în maxim 1 an	20p
	7.2 Proiect care se implementează în maxim 2 ani	10p
	<i>Pentru acordarea punctajului de selecție, se va ține cont de realizarea integrală a condițiilor din Planul de Afaceri</i>	

Referitor la C.S 5.1 Caracterul inovativ al investiției propuse: Inovarea este o activitate din care rezultă un produs, bun sau serviciu, nou sau semnificativ îmbunătățit sau un proces nou sau semnificativ îmbunătățit, o metodă nouă de marketing sau o metodă nouă organizațională în practicile de afaceri, în organizarea locului de muncă sau în relațiile externe. Inovarea este bazată pe rezultatele unor tehnologii noi, pe noi combinații ale tehnologiei existente sau pe utilizarea altor cunoștințe obținute de întreprindere.

Inovarea de produs (bun sau serviciu) reprezintă introducerea unui bun sau a unui serviciu, nou sau semnificativ îmbunătățit în privința caracteristicilor sau modului său de folosire (aceasta poate include îmbunătățiri semnificative în privința specificațiilor tehnice, componentelor și materialelor, software-ului incorporat, ușurinței de utilizare sau a altor caracteristici funcționale) Produsele inovate pot fi noi pentru piață sau noi numai pentru întreprindere. O întreprindere poate avea inovare de produs chiar dacă acesta nu este nou pentru piață, dar este nou pentru întreprindere.

Inovarea de proces reprezintă implementarea unei metode noi sau semnificativ îmbunătățite de producție sau livrare (acestea pot include schimbări semnificative de tehnici, echipamente și/ sau software), cu scopul de reducere a costurilor unitare de producției și distribuției, să îmbunătățească calitatea, să producă sau să distribuie produse noi sau îmbunătățite semnificativ. De asemenea, o întreprindere poate avea inovare de proces, chiar dacă ea nu este prima care a introdus procesul pe piață. (Sursa: Guidelines for collecting and interpreting innovation data, ediția a 3a - OSLO MANUAL, OECD, European Commission, Eurostat, 2005).

Criteriile de selecție respectă prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților și o mai bună utilizare a resurselor financiare.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

PUNCTAJ MINIM ADMIS LA FINANȚARE: 35 puncte

Criterii de departajare

Pentru proiectele care vor avea același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de locurile de muncă nou create care sunt prevăzute pe perioadă nedeterminată, cu normă de lucru întreagă de 8 ore/zi. Dacă există proiecte prin care sunt propuse același număr de locuri de muncă nou create, departajarea se va face în ordine descrescătoare a perioadei de implementare a proiectului.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE - DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE.

Solicitantul trebuie să desfășoare o activitate agricolă - creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - **la momentul depunerii Cererii de Finanțare**, în conformitate cu prevederile.

În cazul start-up-urilor, activitatea agricolă poate fi dovedită de asemenea și în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/partiile sociale ale solicitantului) a desfășurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de Finanțare;

Exploatarea agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ - teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);

Structurile de primire turistice cu functii de cazare de tipul pensiunilor agroturistice trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii prevăzute în Ordinul presedintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă;

Solicitantul trebuie sa faca parte dintr-o asociatie locala de promovare a turismului din teritoriul GAL Delta Dunarii (in caz contrar, va depune declaratie pe proprie raspundere ca, pana la finalizarea investitiei, va adera la o asociatie locala de promovare a turismului in teritoriul GAL Delta Dunarii).

Atenție! Asociatia locala din care solicitantul face/va face parte trebuie sa aiba sediul si punctul de lucru (daca e cazul), in teritoriul GAL Delta Dunarii.

Atentie! Se vor avea în vedere modificările aduse prin Ordinul presedintelui ANT nr. 221/2015

- Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire turistică de tipul pensiune agroturistica este considerată **investiție nouă**;
- Pentru investițiile noi în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistica (construcție nouă / schimbarea destinației unei clădiri) suprafața de teren aferentă structurii de primire turistică trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare, în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural;
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate.

4.2 Procedura de evaluare și selecție

Selecția proiectelor se va face conform Procedurii de evaluare și selecție a GAL Delta Dunării, disponibilă spre consultare pe pagina web: www.gal-deltadunarii.ro

Proiectele se vor depune în cadrul unor sesiuni de depunere lansate periodic, în funcție de sumele disponibile. **Conformitatea proiectelor se va realiza la momentul depunerii acestora.**

După închiderea sesiunii de depunere a proiectelor, se va trece la etapa de verificare a eligibilității. Dacă experții evaluator consideră necesar, pot solicita informații suplimentare solicitanților, iar aceștia au obligația să răspundă într-un termen de maxim 5 zile lucrătoare, în sens contrar, cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă. Evaluatorii au la dispoziție câte 10 zile pentru evaluarea fiecărui proiect, la care se adaugă răspunsul la informații suplimentare, dacă este cazul.

Dacă se consideră necesar, experții evaluator pot efectua vizite pe teren în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzii privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren, se va da numai după finalizarea procedurii de verificare la fața locului.

Toate verificările efectuate vor fi realizate în baza unor fișe de verificare elaborate la nivelul GAL care vor fi semnate de doi experți evaluatori.

Ulterior întocmirii listei proiectelor declarate eligibile și a realizării unei propuneri de punctaj pentru fiecare proiect, conform unui formular de selecție, se va convoca Comitetul de selecție a Proiectelor și se va realiza selecția proiectelor.

Comitetul de Selecție a GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare se regăsește în obiectivele propuse în SDL, reprezintă o prioritate în ceea ce privește implementarea strategiei și se încadrează în planul financiar al GAL.

Proiectele care nu corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL pe baza căreia a fost selectat GAL-ul, nu vor fi selectate în vederea depunerii la AFIR.

Conform criteriilor de selecție, comitetul de selecție va decide care sunt proiectele care vor fi selectate pentru finanțare.

Rezultatul ședinței **Comitetului de Selecție** va fi **Raportul de selecție**, care, după caz, poate fi intermediar sau final. În cadrul acestui raport vor fi consemnate proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile, punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție.

După emiterea raportului, în urma ședinței Comitetului de selecție a proiectelor, beneficiarii vor fi notificați în scris cu privire la rezultatul selecției. În termen de maxim 5 (cinci) zile de la primirea notificării, candidații nemulțumiți de rezultatele selecției, pot depune contestație.

Contestațiile, semnate de beneficiari, vor fi depuse personal sau trimise prin poștă sau e-mail, cu confirmare de primire, la secretariatul GAL Delta Dunării.

Dacă vor exista contestații, proiectele contestate vor fi reverificate de alți experți evaluatori, urmând ca după reverificare să fie convocată Comisia de Soluționare a Contestațiilor, conform Procedurii de Soluționare a Contestațiilor care se poate consulta pe pagina web www.gal-deltadunarii.ro

Raportul privind contestațiile va fi publicat pe site și în baza rezultatelor prezentate, vor fi notificați contestatarii. Comitetul de Selecție a proiectelor va emite **Raportul de selecție final**. În Raportul de selecție final vor fi evidențiate proiectele declarate eligibile sau selectate în baza soluționării contestației, termenul incluzând și notificarea solicitantului.

Raportul întocmit, cuprinzând rezultatul contestațiilor este semnat de membri și secretar și aprobat de Președintele comisiei de soluționare a contestațiilor și este comunicat managerului GAL pentru a fi făcut public. O copie a Raportului de contestații se va comunica și Comitetului de Selecție.

Raportul de contestații se postează pe site-ul GAL cel târziu în ziua următoare aprobării și transmiterii acestuia.

Componența Comitetului de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor a fost stabilită de Adunarea Generală a GAL Delta Dunării.

Comitetul de selecție a proiectelor va avea 7 membri de drept și 7 membri supleanți, iar Comisia de Contestații va avea 3 membri de drept și 3 membri supleanți. Toți membrii sunt reprezentanți ai partenerilor și respect următoarea împărțire: ponderea reprezentanților organizațiilor ce provin din mediul privat și societatea civilă este mai mare de 50% din totalul membrilor. Pentru validarea voturilor în privința selecției proiectelor este necesar ca în momentul selecției să fie

prezenți cel puțin 50% din membri Comitetului de Selecție/Comisiei de Contestații, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă.

Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la selecție va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală de la nivel regional aflat în subordinea MADR, care va semna și Raportul de Selecție. Acest aspect reprezintă garanția faptului că procedura de selecție a proiectelor s-a desfășurat corespunzător și s-au respectat principiile de selecție din fișa măsurii cuprinsă în SDL, precum și principiile de transparență care trebuie asigurate de către GAL. Raportul de Selecție va fi dat, avizat și de către **Președintele GAL/Reprezentatul legal** al GAL sau de un alt membru al Consiliului Director mandatat în acest sens.

Atentie!

In cazul in care ultimul proiect eligibil spre finantare nu se incadreaza in suma ramasa disponibila pentru finantare (valoarea proiectului este mai mare decat suma disponibila) se va finanta proiectul urmator, in ordinea punctajului care se incadreaza in suma disponibila.

Atentie! În situația în care beneficiarul nu prezintă **toate autorizațiile** solicitate înainte de a doua tranșă de plată, **proiectul devine neeligibil.**

Capitolul 5. Modalitatea de accesare a fondurilor nerambursabile

5.1. Completarea și depunerea cererii de finanțare

Un solicitant/beneficiar, după caz, poate obține finanțare nerambursabilă prin GAL DELTA DUNĂRII pentru mai multe proiecte depuse pentru măsuri din cadrul SDL 2014 - 2020, cu respectarea prevederilor art. 3 din H.G. 226/2015 cu modificările și completările ulterioare.

Dosarul Cererii de Finanțare conține **Cererea de Finanțare** însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor justificative care însoțesc cererea de finanțare din prezentul Ghid, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în **Anexa 1** la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.gal-deltadunarii.ro

Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Atenție! Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adăuga alte capitole). Completarea celor două anexe la cererea de finanțare este obligatorie.

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă. Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână. Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un OPIS, asumat de solicitant prin semnatura. Pagina OPIS este pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare.

Cererea de finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

La întocmirea Cererii de finanțare se va utiliza cursul de schimb euro-lei valabil la data întocmirii Studiului de fezabilitate/Memoriului justificativ, preluat de pe pagina web a Bancii Central-Europene.

Solicitantul (direct sau prin serviciul de consultanță contractat), urmează următorii pași:

- Completează formularul cererii de finanțare și anexează documentele administrative și tehnice care sunt cerute de acest formular, și care formează dosarul cererii de finanțare;

- Realizează 2 copii după dosarul în original al cererii de finanțare pe suport de hârtie;
- Realizează scan-ul cererii de finanțare și a documentelor administrative anexate și le inscripționează pe 3 cd-uri;
- Formatul electronic va conține cererea de finanțare și documentele administrative, așa cum sunt ele cerute prin ghidul solicitantului;

Beneficiarul va rămâne în posesia unui exemplar original din dosarul cererii de finanțare care, îl va prezenta la momentul verificării conformității documentelor;

Ghidul solicitantului, care stă la baza completării Cererii de finanțare este disponibil în mod gratuit la sediul Grupului de Acțiune Locală (GAL) sau pe site ul GAL www.gal-deltadunarii.ro. Solicitantul, informat cu explicațiile menționate în Ghidul solicitantului, completează formularul de cerere de finanțare **Anexa 1** și anexează documentele administrative și tehnice care sunt cerute de acest formular. Aceste elemente constituie Cererea de finanțare.

Solicitantul va putea să apeleze, dacă dorește, la consultanți, pentru întocmirea documentației tehnice și completarea Cererii de finanțare. Odată finalizată cererea de finanțare, aceasta, împreună cu documentele atașate, se constituie în „dosarul cererii de finanțare”. **Se multiplică de către solicitant în trei exemplare pe suport de hârtie și trei exemplare în copie electronica (prin scanare) .**

Formatul electronic va conține Cererea de finanțare, însoțită de documentația justificativă, inclusiv de partea economică a proiectului tehnic/ studiului de fezabilitate/ memoriului justificativ, care vor fi folosite la verificarea bugetului indicativ, a planului financiar și a viabilității proiectului.

Denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”, sau să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de finanțare

ATENȚIE ! În situația în care copia electronică nu corespunde condițiilor menționate mai sus proiectul va fi declarat neconform.

Fiecare exemplar din dosarul Cererii de finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detasarea și/sau înlocuirea documentelor.

Fiecare pagină va purta stampila solicitantului și semnatura.

Solicitantul depune cererea de finanțare în 3 (trei) exemplare (1 original și 2 copii) însoțite de copii electronice la sediul Grupului de Acțiune Locală, împreună cu documentele originale (pentru care a atașat copii).

Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”.

Proiectul se poate depune personal de către solicitant/reprezentant legal, sau de un împuternicit, prin procură legalizată (în original) a reprezentantului legal. Solicitantul este

invitat să revină la sediul Grupului de Acțiune Locală după evaluarea conformității inițiale pentru a fi înștiințat dacă cererea de finanțare a primit conformitatea sau i se explică cauzele neconformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert în prezența solicitantului. Proiectul se va înregistra în Registrul de Intrari/Iesiri și aplica un număr de înregistrare, iar solicitantul primește un bon cu acest număr de înregistrare.

Dupa înregistrare documentația primită de la solicitant este transmisă managerului G.A.L, care o repartizează pentru evaluarea experților verficatori.

5.2 Verificarea conformității, eligibilității și a criteriilor de selecție

La depunere se va completa fișa de conformitate și se verifică pe loc următoarele:

- Actul de identitate al persoanei care depune documentația;
- Procura notarială a persoanei care depune, dacă este cazul;
- Existența a 3 exemplare a cererii de finanțare cu anexele tehnice și administrative, pe suport hartie (1 original și 2 copii certificate conform cu originalul)
- Existența 3 CD care contin scanarea cererii de finanțare cu anexe tehnice și administrative, denumirea parteneriatului și dimensiunea documentelor în KB;
- Concordanța între Opis și conținutul dosarului Cererii de finanțare cu anexe (conținut + paginația);
- Paginația și semnătura pe fiecare pagină a reprezentantului legal;

În cazul în care se constată neconcordanțe față de cele menționate anterior, se va consemna acest lucru în fișa de verificare a conformității inițiale, cererea de finanțare fiind declarată neconformă.

Fișa de verificare a conformității inițiale va fi semnată de evaluator și reprezentantul solicitantului pentru luare la cunoștință.

Aceeași cerere de finanțare poate fi declarată neconformă de maxim două ori pentru același apel.

Atenție! Grupul de Acțiune Locală „Delta Dunării” își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către managerul de proiect că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în scris.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea conformității cererii de finanțare;
- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate a investiției;
- verificarea planului de afaceri și a documentelor anexe ale proiectului.

Pe parcursul procesului de evaluare, dacă expertul consideră că sunt necesare informații suplimentare, acestea se solicită în scris, doar în următoarele cazuri:

- expertul poate solicita informații/documente suplimentare, pentru toate aspectele de conformitate care necesită clarificări.
- în cazul în care planul de afaceri conține informații insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lor ori față de celelalte documente anexate cererii de finanțare.
- în caz de suspiciune privitoare la amplasamentul investiției, se poate solicita extras de Carte funciară și în situațiile în care nu este obligatorie depunerea acestui document.

- in cazul când avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare.

Expertul care verifică conformitatea, va verifica pe CD formatul electronic al documentelor atașate: Cererea de finanțare, inclusiv documentația atașata acestuia și copia electronică a dosarului cererii de finanțare.

Expertul va verifica dacă fiecare exemplar din Cererea de finanțare a fost legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor. Exemplarul original va avea înscris pe copertă, în partea superioară dreaptă, mențiunea «ORIGINAL ».

Fiecare pagină va purta semnătura și ștampila solicitantului. Pe copiile documentelor originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară), expertul care verifică concordanta va face mențiunea „Conform cu originalul”, va semna și data fiecare pagină a documentului COPIE.

Exemplarul - copie va avea înscris pe copertă, în partea superioară dreaptă, mențiunea «COPIE».

Fiecare pagină a Exemplarului - copie va avea mențiunea „Conform cu originalul” și va purta semnătura și ștampila solicitantului (semnătura, în cazul persoanelor fizice). Rezultatul verificării conformității se consemnează de expert în Fișa de verificare a conformității.

Declararea neconformității conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare.

În cazul în care expertul verficator descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform. Erorile de forma sunt erorile facute de catre solicitant în completarea Cererii de finanțare care sunt descoperite de expertii verficatori dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de catre acestia din urma pe baza unor informatii prezentate explicit în documentele anexate Cererii de finanțare.

Atentie! Necompletarea unui câmp din cererea de finanțare nu este considerata eroare de forma.

Atentie! Constituie eroare de fond ne semnarea declarațiilor pe propria răspundere sau nebifarea unei casute din partea F a cererii de finanțare, dacă proiectul impune, situație în care proiectul este declarat neeligibil. Numai erorile de forma se corectează în procesul de evaluare prin solicitare de informații suplimentare.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de finanțare conformă, nu o mai poate redepona în aceeași sesiune.

Dacă în urma verificării Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare și anume la verificarea eligibilității acesteia.

Verificarea eligibilității solicitantului - Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finanțare, documentelor atașate acesteia și a anexelor la prezentul ghid.

Verificarea criteriilor de eligibilitate a proiectului - Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în verificarea criteriilor generale de eligibilitate, plan de afaceri și a tuturor

documentelor anexate. Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant. În vederea evitării dublei finanțări, se verifică secțiunea C din Cererea de Finanțare, referitoare la finanțări nerambursabile. În cazul în care solicitantul a beneficiat de finanțare este obligat să depună „Raport asupra utilizării altor programe de finanțare nerambursabilă”.

Această verificare trebuie să cuprindă următoarele aspecte:

- pentru bunurile care nu sunt în baza de date se verifică rezonabilitatea preturilor cu preturi din alte surse disponibile pe Internet pentru bunuri de același tip, solicitare de informații de echipamente similare, proiectele cu același tip de investiții (dacă se folosește această sursă expertul asigură că preturile folosite ca referință sunt reale, la nivelul pieței);

Concluzia privind evaluarea cererii de finanțare în urma verificărilor privind eligibilitatea solicitantului, a proiectului și a criteriilor de selecție, pot exista două situații:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil.

Selectia proiectelor -Alocarea financiară disponibilă măsurii, va fi publicată în Anuntul privind Cererea de finanțare. Numărul maxim al sesiunilor de depunere și evaluare a proiectelor ce poate avea loc anual este stabilit de compartimentul tehnic al GAL Delta Dunării.

Anuntul va fi postat pe pagina web a GAL, www.gal-deltadunarii.ro, va fi publicat în mass-media și va fi afișat la sediul GAL, precum și la sediile primăriilor și sediul OJFIR Tulcea.

Compartimentul tehnic al GAL, a stabilit înaintea lansării depunerii de proiecte, sistemul de punctaj aferent criteriilor de selecție precum și criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal.

GAL va puncta fiecare proiect eligibil în funcție de sistemul de punctaj stabilit și va întocmi o listă a proiectelor eligibile în ordinea descrescătoare a punctajului obținut și o va transmite Comitetului de Selecție. Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, în cadrul alocării disponibile pentru selecția anunțată ce reprezintă diferența dintre alocarea anuală și valoarea publică totală a proiectelor selectate prin rapoartele de selecție anterioare.

Atentie! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de finanțare.

Atentie! Procesul de selecție și procesul de verificare a contestațiilor se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului de Selecție a Proiectelor și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor”, publicat pe site-ul www.gal-deltadunarii.ro

Capitolul 6. Eligibilitatea la nivel AFIR

6.1 Verificarea încadrării proiectelor

Proiectele declarate eligibile și selectate la nivel de GAL vor fi depuse la AFIR și din acest moment vor parcurge etapele de verificare așa cum sunt ele specificate în documentele AFIR. Proiectele declarate eligibile se depun numai în perioada sesiunii de primire de cereri de proiecte aferente Sub-măsurii 19.2 dechise de către AFIR.

Solicitanții (sau un împuternicit al acestora) pot depune la AFIR proiectele selectate de către GAL, nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la aprobarea Raportului de selecție final întocmit de GAL și publicat pe pagina web www.gal-deltadunarii.ro.

Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare, însoțită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu se permită detasarea și/sau înlocuirea documentelor.

Cererea de finanțare se depune în format letric în original: 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD - 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului Leader și Investiții Non-Agricole de la nivelul OJFIR / CRFIR. Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR vor fi însoțite în mod obligatoriu de:

- Fișa de evaluare generală a proiectului - **Formularul CES-M2-6A** (conformitate, eligibilitate, criteriile de selecție) ;
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de GAL - **Formularul VT-M2-6A** (dacă e cazul) ;
- Raportul de selecție, întocmit de GAL
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese;
- Raportul de contestații, întocmit de GAL (dacă este cazul)

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul GAL și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul publicării apelului de selecție de către GAL. În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție, au intervenit modificări ale legislației, evaluarea proiectelor se va realiza în conformitate cu cerințele apelului de selecție modificat, adaptate noilor prevederi legislative.

Verificarea încadrării proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/CRFIR, astfel:

- la nivelul CRFIR se vor verifica proiectele cu construcții - montaj (indiferent de tipul de beneficiar), precum și proiectele de investiții aferente beneficiarilor publici;
- la nivelul OJFIR se vor verifica proiectele cu achiziții simple (fără construcții - montaj), proiectele cu sprijin forfetar și proiectele de servicii.

În cazul în care constată erori de formă (de ex.: omisiuni privind bifarea anumitor casete - inclusiv din cererea de finanțare, semnării anumitor pagini, atașării unor documente obligatorii specifice proiectului propus sau prezentarea unor documente neconforme, care nu respectă formatul standard), expertul OJFIR/CRFIR poate solicita documente sau informații suplimentare, către GAL sau solicitant, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns este de maximum cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL, în acest caz

termenul de emitere a fișei E1.2.1L prelungindu-se cu termenul de răspuns. Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii cererii de finanțare la GAL/AFIR.

Partea I - Verificarea conformității documentelor

Expertul CE SAFPD/SLIN-OJFIR/CRFIR/SIBA-CRFIR, care primește cererea de finanțare, trebuie să se asigure de prezența fișelor de verificare (eligibilitate, criteriile de selecție, verificare pe teren - dacă este cazul), a Raportului de selecție și a Raportului de contestații, dacă este cazul, întocmite de GAL și de copiile declarațiilor privind evitarea conflictului de interese.

Raportul de Selecție va fi semnat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție (reprezentanți legali sau alte persoane mandatate în acest sens de către respectivele entități juridice, în conformitate cu prevederile statutare), specificându-se apartenența la mediul privat sau public.

În cazul în care Raportul de selecție este aferent unui Apel lansat în baza unei strategii modificate, data depunerii proiectelor la OJFIR/CRFIR trebuie să fie ulterioară datei aprobării „*Notei de aprobare privind modificarea Acordului-cadru de finanțare*”, de către OJFIR ca urmare a modificării Strategiei de Dezvoltare Locală. Lansarea Apelului de către GAL, în baza strategiei modificate, nu este condiționată de modificarea angajamentului legal între GAL și AFIR.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost “neconform”, ca urmare a verificării punctelor specificate în Partea I, se returnează reprezentantului GAL/solicitantului (după caz). În acest caz, proiectul poate fi redepus, cu documentația pentru care a fost declarat neconform, refăcută. Redepunerea se poate face în baza aceluiași Raport de selecție.

Aceeași cerere de finanțare poate fi depusă de maximum două ori, în baza aceluiași Raport de selecție. În cazul în care concluzia verificării conformității (Partea I) este de două ori „neconform”, Cererea de finanțare se returnează solicitantului, iar acesta poate redepone proiectul la următorul Apel de selecție lansat de GAL, pe aceeași măsură. În cazul apelurilor cu depunere continuă și selecție periodică (ex.: lunară) se acceptă redepunerea aceleiași cereri de finanțare în baza unuia dintre Rapoartele de selecție următoare, emise ca urmare a selecției periodice.

Partea a II-a - Verificarea încadrării proiectului

Pentru toate proiectele, se va verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a cererii de finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost că proiectul nu este încadrat corect, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate solicitanților. Aceștia pot reface proiectul și îl pot redepone la GAL în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR în baza unui alt Raport de selecție.

O Cerere de finanțare pentru care concluzia a fost că proiectul nu este încadrat corect de două ori, pentru puncte de verificare specifice Formularului E 1.2.1L - Partea a II - a, în cadrul sesiunii unice de primire a proiectelor lansate de AFIR, nu va mai fi acceptată pentru

verificare. O cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori) nu va mai fi acceptată pentru verificare.

6.2 Verificarea eligibilității

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul de proiect. Procesul de evaluare a fiecărei cereri de finanțare presupune obligatoriu verificarea tuturor criteriilor de eligibilitate, chiar dacă, pe parcurs, experții verficatori constată neîndeplinirea unuia sau mai multor criterii. Instrumentarea verificării eligibilității se va realiza la nivelul aceluiași serviciu care a realizat verificarea încadrării proiectului.

Verificarea concordanței cu originalul a documentelor atașate, conform punctului E din cererea de finanțare, se va realiza înainte de încheierea contractului de finanțare, când solicitantul declarat eligibil va prezenta originalele documentelor atașate în copie la cererea de finanțare, odată cu documentele solicitate în vederea contractării.

Pentru toate proiectele finanțate prin Sub-măsura 19.2, expertul va analiza, la punctul de verificare al Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale serviciilor/investiției finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în cererea de finanțare.

În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL - anexă la Acordul - cadru de finanțare încheiat între GAL și AFIR pentru Sub-măsura 19.4 - „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare“.

Pentru proiectele de investiții, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea cererii de finanțare, experții Compartimentului Evaluare (care au verificat condițiile de eligibilitate) vor realiza vizita pe teren la amplasamentul proiectului (înștiințând, în prealabil și reprezentanții GAL, care pot asista la verificare, în calitate de observatori) pentru toate proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Verificarea eligibilității se realizează în termen de maximum 6 (șase) zile pentru proiectele care includ vizită pe teren. În cazul în care este necesară solicitarea de informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, aceste termene se pot prelungi cu termenul maxim necesar pentru primirea răspunsului din partea solicitantului/GAL. Pentru situațiile în care termenele de verificare nu pot fi respectate, depășirea acestora va fi permisă pe baza unei motivații întemeiate, aprobate de Directorul OJFIR/CRFIR.

Expertul verficator poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, dacă este cazul, în următoarele situații :

- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente cererii de finanțare;
- necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare;
- necesitatea corectării aspectelor financiare ale planului de afaceri;

Solicitările de informații suplimentare (formular E3.4L) pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare cererea de finanțare solicitantului sau GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși 5 (cinci) zile începând cu ziua următoare de la primirea formularului E3.4L de către solicitant/GAL. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

Un exemplar al Cererilor de finanțare (copie, în format electronic - CD), care au fost declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR, se restituie solicitanților (la cerere), pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Acestea pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Exemplarul original al Cererii de finanțare declarată neeligibilă va rămâne la entitatea la care a fost verificată (structura responsabilă din cadrul AFIR), pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Notă: După evaluarea cererii de finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de conformitate și a criteriilor de eligibilitate. Dacă în urma reverificării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate neconforme/neeligibile.

Solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor vor fi notificați de către CE SLIN/SAFPD -OJFIR/CRFIR/CE SIBA - CRFIR privind rezultatul verificării cererilor de finanțare, în termen de două zile de la aprobarea Raportului de evaluare de către CRFIR.

Notificarea se atașează la dosarul administrativ al cererii de finanțare. GAL va primi o copie a formularului comunicat solicitantului, prin fax/poștă/e-mail cu confirmare de primire.

Contestația privind decizia de finanțare a proiectului, rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR, va fi depusă de către solicitant, în termen de maximum 5 (cinci) zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus. Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor adresate este de 30 (treizeci) de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Solicitanții vor fi notificați în termen de 2 (două) zile de la aprobarea Raportului de contestație. Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite prin fax/poștă/e-

mail solicitantului și GAL (spre știință) formularul E6.8.2L - Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații. O copie a Raportului de contestații se va transmite și la OJFIR/CRFIR care a realizat evaluarea cererii de finanțare. Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația returnează cererile de finanțare și dosarul administrativ (în care vor fi incluse Raportul de contestație și fișa de evaluare generală a proiectului refăcută - E1.2LR - dacă este cazul) către OJFIR/CRFIR de la care a fost primit.

Atenție! Fișa de evaluare a criteriilor de selecție este întocmită numai de GAL și se depune odată cu cererea de finanțare a beneficiarului

Capitolul 7. Contractarea finanțării nerambursabile

7.1 Preveri comune pentru toate proiectele aferente sub-măsurii 19.2

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele/Deciziile de finanțare (C1.1L/C1.0L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (Cod manual: M01-01).

Pentru Contractele/Deciziile de finanțare aferente proiectelor de investiții/sprijin forfetar se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (Cod manual: M 01-01)/modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare - Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare, (Cod manual: M 01-02), în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

- pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html>;
- pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Expertul CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului/Deciziei de finanțare, prin intermediul formularului C3.4L.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor/Deciziilor finanțate prin Submăsura 19.2, CRFIR are obligația de a transmite către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/încetare. Sumele aferente Contractelor/Deciziilor neîncheiate/încetate se realocă GAL, în vederea finanțării unui alt proiect din cadrul aceleiași măsuri SDL în care era încadrat proiectul neîncheiat/încetat.

În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea Cererii de Finanțare, exemplar copie, în format electronic (CD).

Pe tot parcursul derulării Contractelor/Deciziilor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a

produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

ATENȚIE! Pe durata de valabilitate (și monitorizare, în cadrul proiectelor de investiții/cu sprijin forfetar) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

7.2 Semnarea contractelor de finanțare

Pentru proiectele aprobate, AFIR notifică beneficiarul privind selectarea cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării, precum și a documentelor originale depuse în copie la Dosarul Cererii de Finanțare, pentru ca expertul AFIR să verifice conformitatea cu originalul acestora.

După soluționarea contestațiilor, AFIR va notifica solicitantul privind selectarea Cererii de finanțare în vederea semnării Contractului de finanțare pentru toate proiectele eligibile cu punctajul mai mare sau egal decât ultimul proiect intrat la finanțare, precum și proiectele cu punctajul total mai mare sau egal decât pragul de calitate lunar/ trimestrial dar mai mic decât punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare în situația în care nu sunt proiecte eligibile fără finanțare în Lista proiectelor nefinanțate din Raportul de Selecție Lunar/ Trimestrial.

În urma depunerii la AFIR a Cererii de finanțare și a documentelor în original solicitate la contractare, pe suport de hârtie, un proiect selectat poate fi declarat:

▫ **selectat pentru finanțare**, dacă în urma verificării documentelor sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție, caz în care se va notifica solicitantul în vederea prezentării la CRFIR în maxim 15 zile lucrătoare pentru luare la cunoștință, în vederea **semnării Contractului de finanțare** (Anexa nr. 4 la Ghidul solicitantului).

În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a lua la cunoștință Contractul de finanțare și nici nu anunță AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil.

▫ **neselectat pentru finanțare**, dacă în urma verificării documentelor nu sunt îndeplinite Condițiile de eligibilitate și Criteriile de selecție, caz în care se va notifica solicitantul.

Verificarea conformității la încheierea Contractului de finanțare:

Efectuarea conformității se va realiza înainte de semnarea Contractului de finanțare și constă în verificarea Cererii de finanțare, respectiv dacă documentele originale aflate în posesia solicitantului corespund cu Cererea de finanțare depusă pe format de hârtie.

Obiectul Contractului de finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de finanțare asumată de către solicitant. Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de finanțare și anexele acestuia, inclusiv în Cererea de finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

IMPORTANT !

Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul Contractului de finanțare și al anexelor acestuia, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora

Durata de execuție a Contractului de finanțare

Este de maximum 36 de luni și cuprinde:

- durata de realizare a obiectivelor și implementarea corectă a Planului de afaceri, de maximum **33 de luni** de la semnarea contractului și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate depune cererea pentru a doua tranșă de plată, la care se adaugă:
- maximum **90 de zile calendaristice** pentru efectuarea celei. de-a doua tranșe de plată.

Durata de valabilitate a Contractului de finanțare

Cuprinde durata de execuție a Contractului de finanțare, la care se adaugă **3 ani de monitorizare** de la data ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă

Documente necesare la contractarea fondurilor :

- **Certificate de cazier judiciar** (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare) al solicitantului și reprezentantului legal, în original, valabil la data încheierii contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/ 2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- **Certificate de atestare fiscală**, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.
- **Adresa emisă de instituția financiară (bancă/ trezorerie)** din care să rezulte denumirea și adresa băncii precum și codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR aferente proiectului FEADR. Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.
- **Certificat de cazier fiscal** al solicitantului (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare)

Precizări referitoare la durata de valabilitate și monitorizare a contractului de finanțare:

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **3 ani monitorizare de la data ultimei plăți efectuate** de Autoritatea Contractantă.

Odată cu depunerea cererii de finanțare, se înțelege că solicitantul își dă acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul AFIR a datelor de contact (denumire, adresă, titlu, valoare proiect).

Dacă beneficiarul nu prezintă documentele prevăzute în Notificare sau nu se prezintă spre semnare la termenul stabilit și nici nu solicită, în scris, Autorității Contractante alte termene, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar. În cazul în care beneficiarul solicită prelungirea termenului de prezentare a clarificărilor solicitate, noul termen nu poate depăși termenul inițial stabilit cu mai mult de 10 zile.

Pentru contractele care nu au fost aprobate, expertul CE SLIN CRFIR transmite o adresă către solicitanți și către GAL, prin care îi informează asupra motivelor de neîncheiere a Contractului de finanțare. Adresa va fi transmisă în două zile de la data refuzului Autorității Contractante de a încheia Contractul de finanțare.

Contractul de finanțare (Formularul C1.1L) se va redacta în limba română, în două exemplare, împreună cu două exemplare din anexele acestuia. Contractul de finanțare va avea atașate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

Anexa I	Prevederi generale
Anexa II	Instrucțiuni de plată pentru beneficiarii măsurii M2-6A
Anexa III	Materiale și activități de informare de tip publicitar

7.3 Modificarea contractelor de finanțare

Contractul de finanțare semnat de către Autoritatea Contractantă și de către beneficiar poate fi modificat, în conformitate cu dispozițiile Articolului 9 din Anexa I - Prevederi generale, numai dacă circumstanțele executării proiectului s-au schimbat începând de la data inițială a semnării Contractului.

Orice modificare a Contractului de finanțare se va face în baza unor motive justificate și întemeiate și doar cu acordul ambelor părți, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile și a situației în care intervin modificări procedurale, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul trebuie să solicite în scris Autorității Contractante orice modificare a Contractului de finanțare, inclusiv a anexelor acestuia, completând Formularul C 3.1L - „*Notă explicativă pentru modificarea Contractului de finanțare*”. Formularul C 3.1L se va prelua din Manualul de procedură pentru implementare - Secțiunea I Modificarea Contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare (cod manual: M 01 - 02), care poate fi consultat pe pagina de internet a AFIR .

Precizări generale legate de modificarea contractului de finanțare:

- Beneficiarul poate solicita modificarea contractului de finanțare numai în perioada de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea caracter retroactive;
- Orice modificare din contract se face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obliga a le respecta întocmai.
- Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare , în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat, iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.
- Beneficiarul va prezenta o Notă explicativă, în cazul solicitării de modificare a contractului de finanțare prin act adițional sau la solicitarea autorității contractante.

În cazul constatării unor nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, inclusiv în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe propria răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sau constatata ca fiind neadecvate/false/incomplete/expirate/inexacte/ nu

corespund realității, Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea contractului, de deplin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

În aceste cazuri beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit, conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu prevederile contractuale.

7.4 Încetarea contractului de finanțare

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea Contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează Contractul de finanțare sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare, se va demara procedura de încetare a Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile Anexei I - "Prevederi generale" și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat (dacă au fost efectuate plăți).

Părțile pot decide, prin acord, încetarea Contractului de finanțare și ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de Autoritatea Contractantă, caz în care beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă până la data încetării Contractului. Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL.

Capitolul 8. Achiziții și plăți

8.1 Achiziții

În funcție de tipul de beneficiar (public/privat) conform fișei măsurii în care se încadrează proiectul, beneficiarii vor aplica fie legislația de achiziții publice, precum și Manualul de achiziții publice și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiari publici, fie Manualul operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante. Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice/private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pentru a facilita buna desfășurare a procedurilor de achiziții, beneficiarii vor folosi fișele de date model, specifice fiecărui tip de investiție, ce se regăsesc în instrucțiunile anexa la contractul de finanțare. Termenul de finalizare al achizițiilor și depunerea acestora spre avizare la centrele regionale, se va corela cu termenul limită în care trebuie să se încadreze depunerea primei tranșe de plată menționată la art. 4 din HG 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Achiziția de lucrări și documentațiile tehnice ce se vor publica în SEAP, vor avea la bază proiectul tehnic de execuție avizat în prealabil de către AFIR.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din manualul de achiziții postat pe pagina de internet AFIR.

Contractele de achiziție publică a Studiului de fezabilitate (SF) sau a Documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI) vor conține, în mod obligatoriu, clauze prin care prestatorul se obligă să cesioneze, în mod exclusiv, autorității contractante, drepturile patrimoniale de autor asupra SF/DALI, fără a fi limitat la un teritoriu și timp, în condițiile Legii nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Prestatorul nu va emite niciun fel de pretenții în privința atribuirii contractului pentru realizarea proiectului tehnic, a detaliilor de execuție, documentațiilor necesare pentru obținerea acordurilor, avizelor și autorizațiilor.

Pentru achiziția serviciilor de elaborare a documentației tehnice de execuție (PT), în cazul în care, operatorul economic care a elaborat studiul de fezabilitate / documentația de avizare a lucrărilor de intervenții / sau alte documentații tehnice ce stau la baza, sau fac parte din caietele de sarcini, se regăsește printre ofertanți în calitate de ofertant/asociat/subcontractant/tert susținător, acesta trebuie să aducă la cunoștința autorității contractante (comisiei de evaluare) această stare de fapt, și să prezinte o declarație din care să rezulte că implicarea sa în activitatea de elaborarea acestora (SF, DALI, alte documentații tehnice) nu este de natură să denatureze concurența prin apariția unui eventual conflict de interese.

Regimul conflictului de interese:

În contextul derulării achizițiilor publice, se vor respecta regulile de evitare a conflictului de interese prevăzute în capitolul II, secțiunea 4 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu completările ulterioare.

Cu titlu exemplificativ, reprezintă situații potențial generatoare de conflict de interese, următoarele:

- a) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a persoanelor care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători sau subcontractanți propuși ori a persoanelor care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși;
- b) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a unei persoane care este soț/soție, rudă sau afin, până la gradul al doilea inclusiv, cu persoane care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși;
- c) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a unei persoane despre care se constată sau cu privire la care există indicii rezonabile/informații concrete că poate avea, direct ori indirect, un interes personal, financiar, economic sau de altă natură, ori se află într-o altă situație de natură să îi afecteze independența și imparțialitatea pe parcursul procesului de evaluare;
- d) situația în care ofertantul individual/ofertantul asociat/candidatul/subcontractantul propus/terțul susținător are drept membri în cadrul consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare și/sau are acționari ori asociați semnificativi persoane care sunt soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv ori care se află în relații comerciale cu persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante sau al furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire;
- e) situația în care ofertantul/candidatul a nominalizat printre principalele persoane desemnate pentru executarea contractului persoane care sunt soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv ori care se află în relații comerciale cu persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante sau al furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire.

Prin acționar sau asociat semnificativ se înțelege persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă deținătorului cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

De asemenea, poate fi considerat conflict de interese situația în care ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție (art. 14 din OUG 66/2011, cu modificările și completările ulterioare).

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere principiile prevăzute la art. 2 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu completările ulterioare.

8.2 Plăți

În cazul Masurii M2/6A, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei prime de instalare pentru înființarea unei activități noi în spațiul rural.

Valoarea sprijinului este de **50.000 de euro/proiect**, cu excepția activităților de producție, servicii medicale și de agroturism pentru care valoarea sprijinului este de **70.000 euro/proiect**, în baza unui Plan de afaceri.

Sprijinul pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe de plată autorizate de AFIR, astfel:

- **prima tranșă -75%** din cuantumul sprijinului după semnarea Contractului de finanțare
- **a doua tranșă - 25%** din cuantumul sprijinului după îndeplinirea tuturor obiectivelor din Planului de afaceri, fără a depăși 33 luni de la încheierea Contractului de finanțare.

Sprijinul financiar acordat trebuie utilizat în scopul activității propuse prin proiect și nu în interes personal!

Pentru toate proiectele, dosarul Cererii de Plată se depune în trei exemplare, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar, la GAL DD, în vederea realizării conformității. Un exemplar al dosarului cererii de plata va fi pastrat la GAL, urmand ca doua exemplare, alaturi de sa fie depuse de catre beneficiar la sediul OJFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUȚIUNILE DE PLATĂ (Anexa la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR <http://www.afir.info>.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme la OJFIR.

Rectificarea declaratiilor de esalonare se poate realiza de catre beneficiar de maxim 2 ori, in perioada de executie a Contractului de finantare.

Prima cerere de plată se va depune în maximum 30 de zile de la data semnării Contractului de finanțare și reprezintă 75% din valoarea sprijinului acordat. Plata se va efectua în maxim 90 de zile de la data declarării conformității cererii de plată de către AFIR.

Pentru depunerea transei a doua de plata, in valoare de 25% din valoarea sprijinului acordat, sunt necesare urmatoarele documente:

- **Autorizația de funcționare.**

Pentru proiectele care prevăd investiții în structuri de tipul pensiunilor turistice sau agroturistice, din Autorizația de funcționare (sau avizele/ autorizatiile aferente), trebuie să reiasă că pensiunea este autorizată pentru a oferi masa turiștilor cazați.

- **Documentele de proprietate pentru teren** - pentru situația în care beneficiarul a propus în Planul de afaceri achiziție de teren;
- **Certificatul de membru al unei Agenții Naționale de Turism sau contractul încheiat cu o agenție de turism autorizată privind introducerea obiectivului în circuitul turistic (pentru proiectele care prevăd lucrări în structuri turistice).**
- **Certificatul de clasificare a obiectivului turistic (pentru proiectele care prevăd lucrări în structuri turistice).**

Daca prin intermediul proiectului se prevede realizarea/modernizarea imobilelor:

- **Autorizația de construire**
- **Proces verbal de receptie la terminarea lucrarilor.**

Dovada apartenentei la o asociatie locala de promovare a turismului din teritoriul GAL DD (daca nu a fost prezentata la depunerea Cererii de finantare)

- **Alte documente justificative.**

Pentru obținerea avizelor/ notificărilor/ autorizațiilor, solicitanții vor trebui să depună documentația necesară pentru eliberarea acestora, la instituțiile competente, conform reglementărilor legale in vigoare.

De exemplu, pentru obținerea Notificării de asistență de specialitate de sănătate publică se vor depune: cerere și documente aferente specifice domeniului activității; schița de amplasare în zonă, proiectul obiectivului din care să reiasă circuitele funcționale, destinația spațiilor și suprafețele acestora, după caz; memoriul tehnic privind descrierea obiectivului și a activității care se desfășoară sau se va desfășura în acesta, după caz; dovada achitării tarifului de asistență de specialitate de sănătate publică, conform Ordinului Ministerului Sănătății nr. 1030/2009 privind aprobarea procedurilor de reglementare sanitară pentru proiectele de amplasare, amenajare, construire și pentru funcționarea obiectivelor ce desfășoară activități cu risc pentru starea de sănătate a populației.

La depunerea celei de a doua cereri de plată, beneficiarul se obligă să facă dovada creșterii performanțelor economice ale întreprinderii, prin comercializarea produselor proprii/prestarea serviciilor în procent de minimum 25% din valoarea primei tranșe de plată, valoare calculata excluzand TVA-ul, daca beneficiarul este platitor de TVA, conform reglementarilor fiscale in vigoare

Perioada de implementare a Planului de afaceri este de maximum 33 de luni și este urmată de controlul implementării corecte și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a Planului de afaceri, sumele plătite vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/ sau să nu modifice obiectivele realizate prin proiect pe o perioadă de 3 ani de la cea de-a doua tranșă de plată efectuată de Agenție.

Cea de a doua tranșă va fi utilizata exclusiv pentru dezvoltarea afacerii propuse prin proiect (în Planul de afaceri) cu respectarea cerințelor privind eligibilitatea/ neeligibilitatea cheltuielilor prevăzute în OMADR nr. 1731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

ASPECTE GENERALE PRIVIND AVIZAREA ACHIZIȚIILOR ȘI RAMBURSAREA PLĂȚILOR

Verificarea și aprobarea achizițiilor efectuate de beneficiari se va desfășura în conformitate cu prevederile Manualului de achiziții publice/ Manualului operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020, respectiv Instrucțiunile privind achizițiile publice/private - anexă la Contractul de finanțare, în funcție de tipul de beneficiar (public/privat), conform fișei măsurii în care se încadrează proiectul.

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității. În urma realizării verificării, în situația în care cererea de plată a fost declarată conformă, beneficiarul depune Dosarul cererii de plată, însoțit de Fișa de verificare a conformității emisă de GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabile de derularea contractului de finanțare. În vederea verificării realizării acestui pas procedural la nivelul OJFIR/CRFIR, în toate formularele de plată dedicate verificării conformității DCP, se va adăuga un rând cu următorul punct de verificare: *"Fișa de verificare a conformității Dosarului Cerere de Plată este completată, datată și semnată de către experții GAL, iar concluzia verificării este "conform"."*

În situația în care DCP este declarat neconform, beneficiarul poate să redeponă la GAL Dosarul cererii de plată complet, cu respectarea termenelor prevăzute în Contractul de finanțare/Actul adițional/Declarațiile de eșalonare a depunerii DCP. Un DCP declarat neconform poate fi redepus o singură dată la GAL.

Capitolul 9. Monitorizarea proiectelor

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **3 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă.**

Precizari referitoare la modificarea Contractului de finanțare :

- Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanțare numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- Orice modificare la contract se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- Beneficiarul va prezenta o Notă explicativă, în cazul solicitării de modificare a contractului de finanțare prin act adițional sau la solicitarea Autorității Contractante.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

Capitolul 10. Informații utile pentru accesarea fondurilor nerambursabile

10.1. Documentele necesare depunerii cererii de finanțare (numerotate conform poziției din cererea de finanțare)

1. Plan de afaceri.

2.1 Situațiile financiare (bilanț - formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară, în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimile doua situații financiare).

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular, în care rezultatul brut obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)

și/sau

2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

sau

2.4 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii cererii de finanțare.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul solicitanților înființati în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- b) În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus Declarația de inactivitate (conform legii) la Administrația Financiară în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pe care solicitanții trebuie să le prezinte pentru terenurile și clădirile aferente obiectivelor prevăzute în Planul de Afaceri

Pentru situația în care terenul urmează să fie achiziționat ulterior semnării Contractului de finanțare documentele de proprietate vor fi prezentate la a doua tranșă de plată.

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

- a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeaua judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune, încheiat în conformitate cu legislația în vigoare, care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de superfiție contract de superfiție care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de **documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului) .**

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de superfiție,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid. Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi depuse în copie și însoțite de:

- Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public. Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat în vederea constituirii unui credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului. Acest document va fi adăugat la Cererea de finanțare în câmpul "Alte documente"

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA, II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

"În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Individuale sau Întreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul "Alte documente".

4. Extras din Registrul agricol - în copie cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul” pentru dovedirea calității de membru al gospodăriei agricole care desfășoară activitate agricolă pe suprafețe de teren mai mici de 0,3 ha.

5. Pentru întreprinderile care au autorizat codul CAEN propus prin proiect se solicită obligatoriu o Declarație întocmită și asumată prin semnătură de un expert contabil, din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a desfasurat niciodată activitatea/activitățile pentru care a solicitat finanțare și/sau din care să rezulte că veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din veniturile de exploatare ale solicitantului.

6. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/administrator/ PFA, titular II, membru IF).

7. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

7.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

7.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

10. Declarația privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/ întreprinderilor mici Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

11. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 7.2 din Ghidul solicitantului).

12. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind neîncadrarea în categoria "firme în dificultate" (Anexa 7.3 din Ghidul solicitantului), semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii. Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-

urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu activitate de mai puțin de 2 ani fiscali.

13. Declarație pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin Măsura 02 (Anexa 7.4 din Ghidul solicitantului)

16. Declarație pe propria răspundere că nici solicitantul și nici un alt membru al gospodăriei nu a mai solicitat/beneficiat de sprijin financiar nerambursabil forfetar pe sub-măsura 6.2 și sub-măsura 6.2 ITI din PNDR 2014-2020, prin Măsura M2/6A “Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile locale” și alte tipuri de măsuri similare finanțate din Măsura 19 “Dezvoltarea locală LEADER”- submăsura 19.2 „*Implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală*”, pentru aceleași tipuri de activități sau activități complementare, asimilate articolului 19, alin (1), lit (a), pct. (ii) din Regulamentul 1305/2013. (Anexa 10)

17. Certificat constatator ONRC, împreună cu certificatul de înregistrare ONRC

18. Declarație pe propria răspundere privind eligibilitatea solicitantului (Anexa 8 la Ghidul solicitantului)

19. Declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului de raportare a plăților către GAL (Anexa 12 la Ghidul solicitantului)

20. Alte documente (după caz)

Atenție! În categoria “alte documente” intră și acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective în cazul în care activitatea propusă prin proiect impune.

10.2 Lista formularelor disponibile

- Cererea de Finanțare - **Anexa 1**;
- Model Plan de afaceri - **Anexa 2**;
- Model orientativ contract de finanțare - **Anexa 3**;
- Fișa măsurii M2-6A - **Anexa 4**;
- Lista codurilor CAEN eligibile pentru accesarea măsurii M2-6A - **Anexa 5**;
- Lista codurilor CAEN eligibile doar pentru dotarea clădirilor pentru măsura M26A - **Anexa 6**;
- Declarație încadrare în categoria de micro-întreprindere și întreprindere mică - **Anexa 7.1**;
- Declarație privind respectarea regulilor de cumul minimis - **Anexa 7.2**;
- Declarație cu privire la neîncadrarea în firme cu dificultate - **Anexa 7.3**;
- Declarație că solicitantul nu a beneficiat de servicii de consiliere pe M02 - **Anexa 7.4**;
- Declarație privind eligibilitatea solicitantului - **Anexa 8**;
- Lista zonelor cu potențial turistic ridicat - **Anexa 9**;
- Lista zonelor cu destinații eco-turistice - **Anexa 10**;
- Lista ariilor naturale protejate - **Anexa 11**;
- Declarație raportare plăți către GAL - **Anexa 12**;
- Declarație aderare la forme asociative sau la parteneriate care inițiază un proiect de cooperare în vederea asocierii - **Anexa 13**;
- Declarație accesare tipuri de măsuri similare - **Anexa 14**;
- Instrucțiuni de evitare a condițiilor artificiale - **Anexa 15**;
- Procedura de evaluare a proiectelor depuse la GAL DD - **Anexa 16**;
- Fișa generală de evaluare CES-M26A;
- Formular vizită teren VT-M2;
- Formular informații suplimentare IS-M26A;

- Formular de verificare a conformității dosarului cererii de plată DCP-M26A;

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

Cererea de Finanțare - Anexa 1 (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează GAL în vederea obținerii finanțării); <http://www.gal-deltadunarii.ro>

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

Cererea de Plată pentru avans (Cerere de plată pentru solicitarea avansului); [link www.afir.info](http://www.afir.info)

Cererea de Plată (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc); <http://www.afir.info>

Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată); <http://www.afir.info>

Declarații de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute;
<http://www.afir.info> **Raportul de execuție** (document care prevede realizările fizice și cele financiare); <http://www.afir.info>

Declarația pe propria răspundere a beneficiarului (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă); <http://www.afir.info>

Actele normative utile (Informații utile - Acte normative - Legislație specifică FEADR); <http://www.afir.info>

De asemenea, în pagina de internet a GAL, <http://www.gal-deltadunarii.ro> puteți consulta și descărca: **Fișa Măsurii (Investiții prin SDL Măsura M2/6A - Promovarea produselor și serviciilor din colectivitatile rurale);**

10.3 GAL Delta Dunării în sprijinul dumneavoastră

Fiecare cetățean din teritoriul GAL Delta Dunării, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul SDL 2014-2020, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală. GAL Delta Dunării” vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 9:00 și 17:00 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a măsurii M2/6A, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea SDL. Experții GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Experții GAL nu acordă consultanță privind realizarea proiectului. Echipa GAL vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a GAL-ului.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea proiectelor, nu ezitați să vă adresați în scris GAL-ului, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare. Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin GAL, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să formulați întrebări către GAL.

10.4 Dictionar de termeni și condiții

- **Activitate agricolă** conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/ 2013 înseamnă după caz:
  - producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
  - menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
  - efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ ha cu animalele pe care le exploatează;
  - în cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.
- **Activitate complementară** reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/ dezvoltării/ optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.
- **Activitate meșteșugărească** - producerea și comercializarea produselor care păstrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc).
- **Activități productive** - activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

- **ADI ITI DD** - Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitara ITI Delta Dunării - persoană juridică de drept privat, având statut de utilitate publică, care are ca și asociați în prezent 38 de UAT-uri, respectiv consiliul județean Tulcea, Consiliul Județean Constanța, 5 UAT-uri urbane: Tulcea, Macin, Isaccea, Sulina Babadag, și 33 UAT-uri rurale dintre care 4 UAT-uri se afla pe teritoriul județului Constanța.
- **Activități turistice** - servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement dependente sau independente de o structură de primire agro-turistică cu funcțiuni de cazare și servicii de alimentație publică).
- **Beneficiar** - persoană fizică autorizată care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.
- În înțelesul art. 4 din R(UE) nr. 1307/ 2013 și conform definiției din PNDR 2014 - 2020,
- **Campingul** este o structură de primire turistică destinată să asigure cazarea turiștilor în corturi sau rulote, astfel amenajate încât să permită acestora să parcheze mijloacele de transport, să își pregătească masa și să beneficieze de celelalte servicii specifice acestui tip de unitate.
- **Bungalow** - structură de primire turistică de capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri), realizată de regulă din lemn sau din alte materiale similare. În zonele cu umiditate ridicată (munte, mare) acesta poate fi construit și din zidărie. Este amplasat în perimetrul campingurilor.
- **Căsuță tip camping** este un spațiu de cazare de dimensiuni reduse (maximum 4 locuri), realizat din lemn sau alte materiale similare, compusă, de regulă, dintr-o cameră și un mic antreu sau terasă și uneori dotată și cu grup sanitar propriu.
- În înțelesul art. 4 din R(UE) nr. 1307/ 2013 și conform definiției din PNDR 2014 - 2020,
- **Cererea de finanțare** - reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- **Data acordării ajutorului de minimis**- data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil.
- **Eligibil** - reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR.
- **Evaluare** - acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării.
- **Exploatarea agricolă** - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/ sau activitatea zootehnică.
- **Fermier** înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărei exploatare se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.
- **Fișa măsurii** - descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;
- **Furnizare de servicii** - servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.
- **Gospodărie agricolă** - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun, și care, după caz, lucrează împreună terenul sau întrețin animalele, consumă și valorifică în comun produsele agricole obținute. Gospodăria poate fi formată și dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înțelegere, locuiesc și se gospodăresc împreună.

- **Industrii creative** - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software-ul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video.
- **Întreprindere** - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia.
- **Întreprindere în activitate** - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat.
- **Întreprindere în dificultate** - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:
 În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (altă decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.
 În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (altă decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.
 Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.
 Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.
- **Întreprindere unică** - în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/ 2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:
  - o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
  - o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
  - o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
  - o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.
- **Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.**

- **Investiția nouă** - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, echipamente și/ sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.
- **Modernizarea** - cuprinde achiziția de echipamente și/ sau dotări sau lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcțiilor **afere nte întreprinderilor în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale.**
- **Pensiune agroturistică** - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.
- **Perioada de implementare** - reprezintă perioada de la semnarea Contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.
- **Perioadă de derulare a proiectului** - reprezintă perioada de la semnarea Contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.
- **Prag minim** - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanțare.
- **Prag de calitate lunar** - reprezintă punctajul cumulativ realizat pe baza anumitor criterii de selecție, apreciat drept reper lunar, care asigură finanțarea cu prioritate a proiectelor de calitate.
- **Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artizanale** - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:
  - sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;
  - natura specială a produselor meșteșugărești și artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;
  - cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;
  - produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.
  - produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.
- **Proiecte neconforme** - proiectele al căror punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar/trimestrial corespunzător sau proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/submăsuri/componentă (alocare distinctă).
- **Reprezentant legal** - reprezentant al proiectului care depune Cererea de finanțare și în cazul în care Cererea de finanțare va fi selectată, semnează Contractul de finanțare. Acesta trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății.
- **Solicitant** - persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR.
- **Spațiul rural** - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5. Având în vedere legislația națională - Legea 350/ 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și Legea nr. 351/ 2001 privind aprobarea Planului național de planificare teritorială, spațiul rural este reprezentat de totalitatea comunelor cu satele componente.
- **Sprijin nerambursabil** - reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

- **Submăsura** - definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile).
- **Sumă forfetară** -sumă fixă în procent de 100% prestabilită la un anumit quantum fără a mai fi necesară cofinanțarea din partea beneficiarului.
- **Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor** abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

10.5 Abrevieri

- **AM - PNDR** - Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală
- **ANT** - Autoritatea Națională pentru Turism
- **CRFIR** - Centrul Regional pentru finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 Centre Regionale)
- **FEADR** - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune
- **MADR** - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- **OJFIR** - Oficiul Județean pentru finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene)
- **PNDR** - Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene
- **ITI** - Investiții Teritoriale Integrate
- **SIDD - DD** - Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării.